

Operační program: **Vzdělávání pro konkurenceschopnost**

Prioritní osa 1: **Počáteční vzdělávání**

Oblast podpory 1.3: **Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení**

Registrační číslo: **CZ.1.07/1.3.44/02.0017**

MODERNÍ ŠKOLA

VZDĚLÁVACÍ KURZY NA MÍRU PRO
PEDAGOGY A ŘÍDÍCÍ PRACOVNÍKY
MŠ A ZŠ, S NÁSLEDNOU PODPOROU ÚČASTNÍKŮ PŘI UPLATŇOVÁNÍ POZNATKŮ V PRAXI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

MODERNÍ ŠKOLA

VZDĚLÁVACÍ KURZY NA MÍRU PRO PEDAGOGY A ŘÍDÍCÍ PRACOVNÍKY MŠ A ZŠ,
S NÁSLEDNOU PODPOROU ÚČASTNÍKŮ PŘI UPLATŇOVÁNÍ POZNATKŮ V PRAXI.

1 MODERNÍ ŠKOLA

2 MODERNÍ ŠKOLKA

3 MODERNÍ MANAGEMENT

4 JAK SPRÁVNĚ VYSLOVOVAT ČESKY I ANGLICKY

1

MODERNÍ ŠKOLA

61 pedagogů ze třinácti škol převážně z Ostravy, ale také z Olbramic, Klimkovic a Nového Jičína. Celkem 7 témat pod taktovkou psychologů, pedagogů i lektorů s mimoškolní praxí a expertů na informační technologie.

„Málokdy se stane, že se sejdou učitelé, kteří si doslova „padnou“ a skupina lektorů, která nás dokázala výborně namotivovat, zmobilizovat k odvaze a tvořivosti. Přestože mezi námi byli učitelé s dlouholetou praxí, našli jsme řadu námětů, které mohou vést k pozitivní změně. Děkuje všem lektorům za nápady, příjemné chvíle a milý přístup.“

Komunikace s využitím informačních technologií

- *Jak správně a efektivně hledat informace na internetu?*
- *Jak komunikovat pomocí online nástrojů a nepoužívat email?*
- *Jak si organizovat čas pomocí online kalendářů?*
- *Jak využívat ekosystém online aplikací pro sdílení dokumentů a tvorbu interaktivních formulářů.*

Jestliže chceme využívat služeb a online aplikací na Internetu, pak základním předpokladem je splnění určitých „norem“ pro využívání online zdrojů Internetu jako jsou rychlost, kvalita připojení, přijatelná cena služeb atd.

MOŽNOSTI PŘIPOJENÍ K INTERNETU A PARAMETRY PŘIPOJENÍ

Rychlost stahování (download)

Udává rychlost jakou stahujeme data do svého počítače z internetu. Například pokud budu mít rychlost připojení k internetu 4Mb/s, tak fotku o velikosti 1MB (8Mb, protože 1B = 8b) budu stahovat 2 sekundy. Rychlost se většinou udává v mega bitech za sekundu (Mb/s nebo také Mbps). Pro běžnou práci jako je brouzdání internetem, čtení a odesílání e-mailů a další, nám postačí i nižší rychlost kolem 3Mbps.

Rychlost nahrávání (upload)

Udává rychlost jakou odesíláme data z našeho počítače do internetu. Bývá mnohem nižší než rychlost stahování, protože většinu práce na internetu tvoří právě stahování. Odesílání se uplatňuje pouze v případech, kdy nahráváme například nějakou fotku na internet. V dnešní době čím dál častější činnost, nedoporučuji tedy podceňovat. Odesílání probíhá i v okamžiku, kdy zadáme nějakou adresu do prohlížeče nebo klikneme na odkaz, odeslaná data však mají tak malý objem, že stačí minimální rychlost odesílání. Průměrné hodnoty uploadu se dnes pohybují kolem 2Mbps.

Odezva připojení

Udává, jak rychle zareaguje síť na náš požadavek, tj. jak rychle dojde k navázání spojení našeho počítače s internetem, aby došlo k zahájení přenosu dat. Řádově se jedná o milisekundy. Příliš dlouhá odezva by způsobovala „zasekávání“ internetu.

Stabilita připojení

Stabilita připojení je nesmírně důležitá. Pokud například v průběhu stahování souboru dojde k několikanásobnému přerušení spojení mezi počítačem a internetem, nebude možné soubor vůbec stáhnout nebo to bude trvat neúměrně dlouho i na rychlé lince.

Výsledky měření rychlosti internetového připojení

Průměrná rychlost připojení: [?] **44,89 Mbit/s**
 Průměrná rychlost stahování dat: [?] 5,612 MB/s
 Průměrná rychlost uploadu: [?] **83,9 Mbit/s**

[Share](#) <875 [Tweet](#) [Sdílet](#) 35

Agregace a FUP

Agregace = udává s kolika uživateli sdílíme svou rychlost připojení. Pokud máme agregaci 1:20 znamená to, že naši rychlost např. 20Mbps sdílíme s 20 dalšími uživateli. Pokud budou tedy všichni připojeni v jeden okamžik k internetu a budou všichni stahovat nějaký soubor, poklesne rychlost připojení na hodnotu 1Mbps! Stav, kdy ale všichni uživatelé v jeden okamžik stahují, nenastává tak často, proto je agregace připojení poměrně častým jevem.

FUP (Fair Usage Policy) = používá se především u mobilních připojení k internetu a jeho účelem je, aby jeden uživatel svým nadměrným používáním internetu neomezoval druhé uživatele. V praxi to funguje tak, že máte stanoven objem dat, které můžete stáhnout za určitou časovou jednotku. Pokud tento limit vyčerpáte, tak po zbytek dne nebo účtovaného období dojde k omezení služby (nejčastěji výrazný pokles rychlosti).

*Testy je možné realizovat na adresách
www.rychlost.cz
www.dsl.cz*

„On-line formulář. Věděla jsem, že existuje, ale až do této chvíle jsem neměla vyzkoušeno. Super.“

„Nejlepší seminář!“

„Vše využitelné v pracovním i osobním životě, dobře vysvětleno.“

„Sdílení dokumentů a celkově práce v on-line prostředí.“

„Pro mě prakticky vše nové. Úžasná motivace k dalším činnostem!“

„Praktické, jasné, stručné, vystižené. Uvítala bych pokračování.“

„Oceňuji informace k ochraně dat a bezpečné práci na internetu. Velké plus!“

„Doposud jsem neabsolvovala obsahově zajímavější, informačně plnější, formálně výborně zvládnutější kurz, než byly kurzy s panem Pochyloú! Je to skutečně jiná úroveň, než povinné kurzy.“

Bezpečnost na Internetu – anonymní režim prohlížeče.

Když chcete procházet stránky tak, abyste nezanechávali žádné stopy, nabízí prohlížeč Google Chrome a Internet Explorer anonymní režim procházení. Anonymní režim funguje následovně:

- *Webové stránky, které otevřete, a soubory, které stáhnete v anonymním režimu, se nezaznamenají do historie procházení a stahování.*
- *Po zavření všech anonymních oken, která jste otevřeli, se smažou všechny nové soubory cookie.*
- *Změny záložek a obecných nastavení v prohlížeči Google Chrome se vždy uloží.*

Otevření anonymního okna

1. *Klikněte na nabídku Chrome na liště nástrojů prohlížeče. U Internet Exploreru stačí otevřít novou záložku.*
2. *Vyberte příkaz Nové anonymní okno pro Google Chrome a v případě IE položku InPrivate.*
3. *Otevře se nové okno s ikonou anonymního režimu v rohu. V druhém okně můžete pokračovat v normálním prohlížení.*

Jak vyhledávat na Internetu – základy

Pokud chcete vyhledávat nějaké specifické slovo, je nutné jej co nejpřesněji specifikovat. Pokud například hledáme nějaké informace o české koruně, je třeba si uvědomit, že slovo „koruna“ je mnohoznačné – existuje koruna stromu a koruna královská. Stejně jsou na tom i některá cizí slova – mnoho anglických slov má více významů a tvarů. Proto pokud do vyhledávače zadáme jen v našem případě slovo koruna, nalezneme stránky, které odpovídají všem významům. Proto je v tomto případě výhodnější zadat „česká koruna“, potom ve výsledku dostaneme stránky, které více odpovídají našemu požadavku.

Hodnocení vyhledaných informací

Pro posuzování kvality obsahu konkrétní www stránky mějte na paměti sadu kontrolních otázek, která vám usnadní jejich hodnocení tzv.

KONTROLNÍ DESATERO

1. Kdo je autorem obsahu?
2. Jakou má autor kvalifikaci, odbornou erudovanost ve vztahu k popisovanému tématu?
3. Jsou prezentované informace přesné, objektivní, přiměřené?
4. Je www stránka po obsahové stránce srovnatelná s jinými stránkami zabývajícími se podobným tématem?
5. Obsahuje www stránka nové, originální myšlenky, informace k tématu a jsou tyto informace podloženy objektivními argumenty?
6. Odpovídá styl jazyka zamýšlenému cílovému publiku?
7. Můžeme zjistit reference, odkazy na www stránku nebo autora informací?
8. Můžeme zjistit datum publikování a poslední aktualizace www stránky?
9. Obsahuje www stránka funkční linky, odkazy?
10. Je www stránka pro navigaci přehledná a případné obrázky, videa, zvuky mají opodstatněnou funkci na stránce?

Jak nevyhořet

- *Co nám v životě nejvíc bere energii a stresuje nás?*
- *Test stresu: jak jsme na tom teď?*

- *Jak využívat, obnovovat a chránit vlastní zdroje, aneb každodenní prevence?*

Nejocenovanější částí semináře byly praktické ukázky a zkoušení relaxačních technik. Chvilke zastavení se a soustředění na sebe a signály svého těla.

Proč relaxovat

V době shonu, zvyšujících se nároků na výkon a nedostatku času často zapomínáme na péči o sebe – svoji tělesnou i duševní stránku. Každá činnost namáhá určitou část těla. Napětí přetrvává, i když pomine vlastní činnost. Tenze mají tendenci se hromadit a pokud je nedokážeme snížit, stáváme se přístupnější negativním vlivům a vytváříme prostředí vhodné pro psychosomatické choroby.

Jaké jsou možnosti

- *Psychologické autoregulační techniky*
- *Jóga*
- *Meditace*
- *Jacobsonova progresivní relaxace*
- *Schultzův autogenní trénink*
- *Biostimulační cvičení*

Jacobsonova progresivní relaxace

Jacobsonova progresivní relaxace má za cíl vypěstovat a zdokonalit vnímání jemných rozdílů v napětí vlastního svalstva. Šetří energii. Zabraňuje předčasné únavě a vyčerpání. Zvyšuje schopnost zachovávat klid. K relaxaci potřebujeme klidné, teplé místo s dostatkem prostoru. Provádíme ji vleže na zádech, ruce podél těla dlaněmi dolů, nohy mírně od sebe.

Postup:

Postupně ohýbáme a uvolňujeme jednotlivé části těla (končetiny).

- *Zatneme pěst, chvílku držíme, pak uvolníme, ohneme ruku v zápěstí, chvílku držíme, pak uvolníme. Uvědomujeme si zážitek napětí a poté uvolnění dříve napjatých svalů.*
- *Pokračujeme předloktím, celou rukou.*
- *Poté napínáme nohy.*
- *Pohybujeme rameny dokola nahoru a dolů.*
- *Stahujeme hýždě.*
- *Kroutíme pánví jako u břišního tance.*
- *Ukláníme krkem na jednu a pak druhou stranu.*
- *Natahujeme krk.*

- *Polykáme.*
- *Špulíme rty.*
- *Napínáme zavřená oční víčka. Poté široce otevřít.*
- *Koulíme očima do všech směrů.*
- *Svraštíme čelo.*
- *Děláme různé obličejové grimasy.*
- *Vyplazujeme jazyk.*
- *Krčíme nos.*

„Vychystila jsem si hlavu a odpočinula. Super!“

„Uvědomila jsem si zdroje svých potíží.“

„Mám zajímavé tipy na cvičení při bolestech hlavy.“

„Poznala jsem lépe sebe sama, objevila „spodní část ledovce“ a odhalila „jádro“. Děkuji za krásný seminář.“

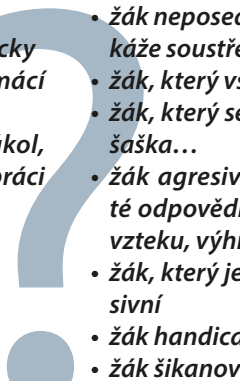
„Relaxace neměla chybu. Paní lektorka byla jedním slovem skvělá! Příjemný projev, odborník, prostě člověk na svém místě.“

Komunikace s rodiči a zvládání konfliktních situací a problémových žáků

- *Problémový žák versus problémové chování?*
- *Jaké jsou příčiny problémového chování?*
- *Jak lze problémové chování předvídat, ovlivnit a jak mu předcházet?*
- *Funkční a chybné strategie řešení konfliktních situací*
- *Jak může lepší poznání sebe sama a ovládnutí vlastních emocí přispět k úspěšnému zvládnutí konfliktních situací?*

Koho vlastně považujeme za problémového žáka

Po uvědomění, jaké situace, žáky a chování považují pedagogové nejčastěji za problémové, jsme se věnovali rozboru konkrétních situací.

-
- *žák nepřipravující se na vyučování*
 - *žák, který opakovaně nenosí pomůcky*
 - *žák, který opakovaně neplní domácí úkoly*
 - *žák, který odmítá plnit zadaný úkol, pokyn odpovídat, předložit sešit, práci ke kontrole, jít k tabuli...*
 - *žák, který ubližuje ostatním*
 - *žák, který lže*
 - *žák mimořádně nadaný*
 - *žák s nižším IQ*
 - *žák „vyčleněný“*
 - *žák neposedný, neklidný, který se nedokáže soustředit*
 - *žák, který vše komentuje, připomínkuje*
 - *žák, který se neustále baví, dělá ze sebe šaška...*
 - *žák agresivní (výsměšná gesta, sprosté odpovědi, odchod ze třídy, záchvaty vzteku, výhrůžky...)*
 - *žák, který je při vyučování naprosto pasivní*
 - *žák handicapovaný*
 - *žák šikanovaný*

Jak předcházet konfliktům

Přirozená reakce na konflikt/problém je útěk nebo útok. Především, nebo úspěšně vyřešit můžeme konfliktní situace, jestliže se chováme a jednáme partnersky. To znamená, projevujeme si vzájemný respekt, úctu, zájem a uznání. Jestliže se nám tohoto nedostává, ubírá to naší sebedůvěře a máme tendenci utíkat k vrozeným tendencím = pasivitě (útěku od problému) nebo agresivitě (útok). Manipulativní a asertivní chování jsou narozdíl od prve zmíněných vědomé a musíme se jim učit.

S JAKÝMI PROJEVY CHOVÁNÍ SE SETKÁVÁME:

Pasivní chování

- vyznačuje se bezbranností vůči požadavkům druhých
- pasivnímu člověku chybí sebejistota, ustupuje ostatním, je nejistý, stále se omlouvá, vyhýbá se výměně názorů
- někdy je nadměru a nepřírozeně snaží se vyvíjet, aby ho druzí nekritizovali; jindy se vyhýbá sociálním kontaktům
- obviňuje okolí z agresivity
- má pocit, že ho druzí využívají; často je také využíván ⇒ někdy si pak vybije vztek na někom slabším...

Agresivní chování

- vede k prosazování sebe na úkor druhých
- zraňuje druhé, nedbá na jejich práva, ponižuje je
- agresivní člověk si myslí, že pravdu má jen on; rád druhým káže, vyčítá nebo moralizuje
- neumí si přiznat vlastní chybu; často zaměňuje upřímnost s útočností; přehnaně sebevědomí a útočnost mohou být zástěrkou komplexů, které jsou agresivitou kompenzovány
- hrubá slova, křik, moralizování, sarkasmus, ironie, významné mlčení

Manipulativní chování

- je nepřímé, sleduje skrytý, většinou egoistický cíl
- snaží se dostávat druhého do takového vnitřního rozpoložení, ve kterém manipulaci podlehne
- manipulují jak pasivní, tak agresivní jedinci
- pláč, křik, výčitky, předstírání bezmocnosti, lichotky atd.
- jde jim o vítězství, ne o spolupráci

Asertivní chování

- je jasné; přiměřeně vyjadřuje své pocity
- říká ano nebo ne v souladu s tím, co doopravdy chceme
- požádat o to, co potřebuje a prosazovat svoje oprávněné požadavky
- umí přijmout odmítnutí od druhého bez pocitu urážky
- umí spolupracovat s druhými k oboustranné spokojenosti

„Řešili jsme věci, které známe. Byly pojmenovány pravými jmény a odnáším si rady, jak s tím dál pracovat.“

„Viděla jsem, jak řeč těla a mimika mohou hrát důležitou roli při řešení problémových situací.“

„Díky za názorné příklady z praxe. Odcházím s pocitem uspokojení a dobré nálady!“

„Uvědomění si, že rodiče chodí do školy zejména v případech, kdy je potíží – tedy plní negativních pocitů. Mám spoustu návodných cest a formulací pro tyto situace.“

„Díky testu jsem si uvědomila, jaký je můj obvyklý způsob řešení konfliktů a jaké výhody a rizika to s sebou nese.“

„Musím si dát pozor na manipulátory kolem sebe, abych neztratila svou vlastní identitu.“

„Uvědomila jsem si, jak zdravé sebevědomí a sebedůvěra jsou důležité – nejen pro řešení konfliktů. (Kdo se cítí ohrožen – bojuje nebo utíká :-)"

Koučování aneb jak přemýšlet o věcech z jiného úhlu

- *Co to vlastně je koučování.*
- *Dá se koučování (koučovací přístup) využít při práci se žáky či rodiči? A v jakých situacích?*
- *Nástroje koučování.*

Co je a není koučování

Účastníci živě debatovali o tom, co to vlastně koučování je. K diskusi je podněcovaly kontroverzní tvrzení, u kterých měli vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas. Příklady těchto tvrzení i se „správným řešením“. V uvozovkách je správné řešení záměrně, protože různé koučovací školy mají různý přístup k těmto otázkám. A v praxi je správné vždy takové řešení, které vede ke kýženému výsledku.

1. Koučování je metoda kladení otázek.

Koučování je skutečně o otázkách, které vedou koučovaného k přemýšlení, jinému úhlu pohledu na danou problematiku, kreativním řešením,... Ale není to „otázkování do zblbnutí“. V koučování se používají různé nástroje. Např. práce se škálou, kolo rovnováhy, zázračná otázka,...

2. Koučovaný si na vše musí přijít sám.

Některé koučovací přístupy se tímto dogmatem skutečně řídí. Ale ne vždy je koučovaný natolik kreativní, vybavený potřebnými znalostmi, aby si vystačil sám, pouze s otázkami kouče. I kouč může vyjadřovat svůj názor, dávat podněty a nápady, přinášet nové know-how, které koučovaného posune vpřed.

Na co si přijdeme sami, toho si ceníme mnohem více, než sebelepších, sebelépe míněných rad ostatních. Obvykle totiž najdeme takové řešení, které jsme navíc schopni a ochotni realizovat! V tom tkví jedno z kouzel koučování.

3. Cíl si musí koučovaný zvolit sám.

Je to ideální stav, když si koučovaný zvolí svůj vlastní cíl. Pokud koučování (koučovací přístup) využívá manažer, tak je jeho mandát také cíle stanovovat. Ale aby mohl být cíl naplněn, tak se s ním musí koučovaný ztotožnit (i přesto, že to původně nebyl jeho cíl).

Jak se poznají dobré otázky?

Hlavním „nástrojem“ koučování je otázka. Proto byl umění klást otázky věnován patřičný prostor i na semináři.

DOBŘÉ OTÁZKY:

- *nutí nás konkrétně se zaměřit a/nebo rozšířit svůj obzor*
- *podněcují hlubokou reflektivní činnost*
- *zpochybňuje samozřejmě přijímané předpoklady, které nám brání jednat novým a účinným způsobem*
- *někdy se na ně těžko odpovídá a odvahu může vyžadovat i jejich kladení*
- *vedou k průlomovému myšlení a obsahují klíče otevírající dveře k velkým řešením*
- *jsou podpůrné a provokují, umožňují hluboký vhled*
- *jsou nesobecké, tazatel neukazuje, jak je chytrý*
- *otevírají mysl lidí a nutí je, aby přemýšleli důkladněji*
- *prověřují předpoklady a vedou lidi k zamyšlení, proč a jak jednají*
- *podněcují zvědavost a jednání*

Účastníci se shodli, že umění pokládat „dobré“ otázky, se může ve školství hodit zejména v těchto situacích:

1. *kariéerní poradenství - žák se přijde poradit, na jakou střední školu má jít studovat.*
2. *schůzka s rodiči - například k opakovanému problémovému chování jejich dítěte – díky dobrým otázkám může dojít k lepšímu pochopení situace, souvislostí a možných následků.*
3. *kolega (nebo ředitel s pedagogem) řeší konkrétního žáka/třidu, ale o „dobře míněné rady“ vlastně nestojí. Pak „dobře položené otázky“, mohou pomoci uvědomit si, kde je zakopaný pes a najít možná řešení sám.*

Jak správně klást otázky, abych nepodsouvala vlastní odpovědi.

Mám představu co je koučování; líbilo se mi motivační video.

*Otázky, otázky, otázky :-)
– je to celkem věda.*

Připravená a pohotová lektorka; vím co je koučování a snad i jak na to.

Jiný pohled na věc a roli pedagoga.

Metody aktivního vyučování

- Proč se snažit o aktivní vyučování; nároky na žáky a učitele
- Databanka metod vhodných pro jednotlivé fáze hodiny
- Přehled metod a jejich členění
- Ukázky, vzájemná inspirace

Jednou z metod, která si získává stále větší oblibu u žáků i pedagogů, jsou **MYŠLENKOVÉ MAPY**.

K čemu jsou dobré:

- Pomáhají uspořádat myšlenky, uložit informace do mozku a opět je z něj vyvolat.
- Je to zábavnější způsob psaní poznámek.
- Pracují s barvami, obrazy a souvislostmi. Zapojují pravou i levou mozkovou hemisféru a usnadňují tak zapamatování. Je to způsob studia a opakování, který funguje a šetří čas.
- V neposlední řadě je to výborný způsob, jak přicházet na nové nápady a plánovat projekty.

Jak je využít při výuce:

- **Jako formu zápisu nového učiva** (obr.č.1). Mapu s větvemi 1. úrovně mohou dostat žáci předpřipravenou a pouze doplňují, nebo ji pro inspiraci učitel tvoří společně

s žáky. Žáci za domácí úkol mapu dokončí – dodají barvy a obrázky. Tím, že přemýšlejí, jaké barvy a obrázky doplnit, se zároveň učí.

- **Ke zjištění, co žáci k tématu již vědí, když se začíná probírat nové učivo.**

Může jít o formu brainstormingu, kdy je učitelem nebo žáky navozen pojem související s tématem (=větev 1. úrovně) a dále zapisujeme podrobnější informace k tomuto pojmu (= tvoříme větve 2. úrovně). Počet větví 2. úrovně závisí na počtu známých skutečností, které si žáci k pojmu vybaví.

* Zábavnější podobou, využitelnou i na 1. stupni, může být rozdání **neúplných myšlenkových map** (obr. č. 2 – vybrané kraje ČR) do dvojic nebo menších skupin. Společně se pak snaží přijít na to, jaká informace přijde doplnit do prázdných polí.

* Lze rozdat i více variant neúplných myšlenkových map a po určitém čase

vytvořit z dvojic takové skupinky, aby v nich vždy byly zastoupeny všechny varianty. Úkolem je porovnat informace, zjistit, zda se opakují nebo doplňují a vytvořit jednu společnou myšlenkovou mapu, která bude obsahovat kompletní informace k zadanému tématu. Např. v případě myšlenkové mapy na obr. č.2, mají být doplněny názvy 4 krajů, na základě informací o městech, řekách, horách turistických zajímavostech, sousedních zemích atd... Další varianty rozdaných myšlenkových map, by mohly obsahovat takové informace, abychom ve výsledku získali buďto přehled všech krajů ČR, nebo podrobnější informace k vybranému kraji/krajům. V tomto případě je možné pracovat s atlasem a dalšími zdroji.

- **K ověření znalostí.**

Jinými slovy písemka v podobě myšlenkové mapy. Takováto myšlenková mapa pak

obsahuje hlavní téma a popsané větve 1. úrovně s naznačeným počtem větví 2. úrovně. Ty jsou pro žáky vodítkem, kolik informací/odpovědí, je kde vyžadováno. Test znalostí o MS kraji by mohl vypadat například stejně, jako na obr. č. 1.

• K utřídění myšlenek.

Jako příprava před psaním různých slohových útvarů. Ať už půjde o popis, vyprávění nebo úvahu, v ujasnění o čem, a v jakém pořadí bude žák psát, může pomoci myšlenková mapa. (obr.č.3)

Několik tipů pro tvorbu myšlenkových map:

- do středu uveďte hlavní téma
- kde můžete nahradit/doplňte slova obrázky či symboly – mapa se rychleji čte, když se k ní vrátíte a může navíc vyvolat i nové asociace
- použijte na větve na jednotlivých úrovních klíčové slovo nebo slovní spojení – je-li to mapa, kterou děláte pro celou třídu

<http://www.xmind.net/download/win/>

<http://www.slunecnice.cz/sw/freemind/>

- doporučuje se spíše spojení (klíčové slovo může každý vnímat trochu jinak)
- počet větví na jednotlivých úrovních můžete měnit podle potřeby a zvyšovat s věkem dětí, hlídejte si přehlednost: 4-6 větví první úrovně, 2-5 větví druhé úrovně a případně 2-3 větve třetí úrovně
- obrázky, barvy, vlnovky, zesílení větví (zajímavých, důležitých) - to vše k mapě patří a dělá ji jedinečnou, osobní a tím pádem i lépe zapamatovatelnou
- k tvorbě myšlenkových map můžete využít některý z volně dostupných programů:
<http://www.xmind.net/download/win/>
<http://www.slunecnice.cz/sw/freemind/>

„Ucelené shrnutí metod využitelné napříč předměty.“

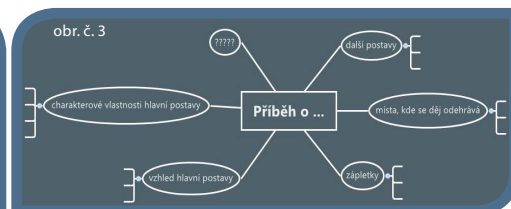
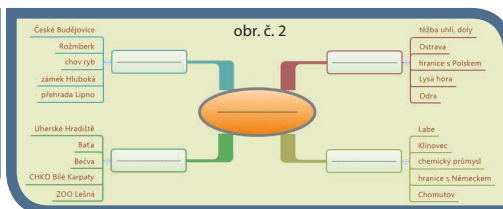
„Zaujala mě metoda ‚kostka a tenis‘ – určitě vyzkouším.“

„Odnášim si nové nápady na práci s myšlenkovou mapou, které jsem doposud nevyžívala.“

„Určitě využiji metodu ‚sněhové koule‘ a v nějaké podobě vyzkouším ‚tenis‘.“

„Líbilo se mi přiřazení jednotlivých metod k fázím učení EUR – přehledné a srozumitelné.“

„Na škole mi myšlenkové mapy zprotivili. Po dnešku si říkám, že se k nim stojí za to vrátit. Určitě to vyzkouším na nějaké opakování.“

Zpětná vazba jako účinný motivační nástroj

- *Co to s člověkem dělá, když se mu nedostává žádné zpětné vazby, nebo když je jednostranná?*
- *Jak podpořit u studentů sebehodnocení?*
- *Jak lze v minutě motivaci nastartovat, nebo taky pohřbit?*

Příklad zážitkové aktivity ze semináře: Jaké to je, když se zpětné vazby nedostává, nebo je jednostranná.

Díky hře zažili účastníci na vlastní kůži tři přístupy v podávání zpětné vazby.

1. Jeden účastník v roli výkonného pracovníka byl vystaven neustálé negativní zpětné vazbě od svého kolegy v roli manažera. Dozvídal se, jak je neschopný, nemožný a špatně vykonává svěřenou aktivitu. Například: „Každé dítě by to zvládlo lépe!“ nebo „S takovou se daleko nedostaneme.“
2. Druhý „výkonný pracovník“ byl ze strany svého „manažera“ vystaven neutuchající chvále. Pracovník byl chválen i ve chvíli, kdy jeho výkon byl špatný.
3. Třetí pracovník dostal zadán úkol a po celou dobu vykonávání své činnosti nedostal žádnou zpětnou vazbu a přitom neměl ani sám možnost posoudit, jestli svou práci vykonává dobře.

ZPĚTNÁ VAZBA	POCITY A EMOCE	MOŽNÉ DŮSLEDKY A DOPADY NA VÝKON
NEKRITICKY POZITIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jsem superman</i> • <i>po čase nedůvěra</i> • <i>chválá je fajn, ale co vlastně dělám dobře – chybí mi konkrétní informace</i> • <i>potřeba spoléhat se sám na sebe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zhoršení/ztráta sebereflexe</i> • <i>přeceňování a následná ztráta „iluzí“ při změně (učitel, který to hodnotí jinak - frustrace)</i> • <i>„závislost“ na hodnocení</i> • <i>krátkodobě možný pozitivní vliv na výkon; dlouhodobě spíše stagnace</i>
POUZE NEGATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> • <i>demotivace</i> • <i>občasná snaha „odstříhnout se od manažera“ a sebemotivace</i> • <i>chybějící konkrétní informace, aby mohlo dojít ke změně</i> • <i>po delší době agrese</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>frustrace</i> • <i>apatie</i> • <i>krátkodobě se může u některých vyskytnout zvýšení výkonu, dlouhodobě spíše pokles</i>
ŽÁDNÁ	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pocity nejistoty – dělám to dobře?!</i> • <i>stres, „zrada“, beznaděj</i> • <i>nejsem důležitý, nikdo si mě nevšímá</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>demotivace až frustrace s negativním dopadem na výkon</i>

PĚTICE DŮLEŽITÝCH PRAVIDEL PRO POSKYTOVÁNÍ ZPĚTNÉ VAZBY:

1. **doдрžet její hlavní smysl**

aby vedla ke změně a posunu a aby byla podána tak, že její příjemce má chuť na tom pracovat

2. **podávat ZV vzhledem k nastavenému cíli nebo v kontextu**

vyjadřujte se v danou chvíli (jen) k činnosti/chování/učivu/výsledkům, na kterých jste se domluvili. „Kdo chce psa bít, hůl si najde! :-“

3. **držet se pravidla POpis –POcit**

snažme se nehodnotit (bylo to dobré x špatné, líbilo x nelíbilo) ale popisovat, co jsme viděli, slyšeli, zažili a jak to na nás působilo = ZV je subjektivní, neschovávejte se za obecné pravdy a slova jako my, oni, bylo by dobré apod.

4. **být konkrétní**

to nám pomůže zabezpečit již zmíněné pravidlo PO-PO = upřesněte situaci, ke které se vyjadřujete: Když jsi říkal/a....., Když jsi dělal/a...

5. **dát prostor k vyjádření**

dejte možnost reagovat a dohodněte se, co bude dál = v čem se shodnete, na čem se bude pracovat, kdy a jak to vyhodnotíte!

„Konkrétní situace ve kterých jsme zkoušeli různé tradiční i netradiční techniky zpětné vazby. Mohla jsem si uvědomit, co mi vyhovuje.“

„Čtyřkrokovou zpětnou vazbu využiju při rozhovoru s rodiči!“

„Zážitek s pozitivní x negativní x žádnou zpětnou vazbou – dopady na člověka obecně, na žáky, rodiče...“

„Vyčerpávající obsah, přehledné materiály. Nejvíce oceňuji řešení konkrétních situací.“

„Zážitek na dlouhou dobu.“

„Nejvíce se mi líbila práce s chybou. Uvědomila jsem si, co dělám v hodinách a jak to změnit.“

2

MODERNÍ ŠKOLKA

116 pedagogů, celkem z 25-ti různých mateřských škol zejména z Ostravy, ale také z Českého Těšína, Havířova, Hlučína, Orlové, Šenova nebo Kopřivnice, absolvovalo tento kurz. Mix pedagogiky, didaktiky, psychologie a dovedností zaměřených na komunikaci, v pěti tématicky se doplňujících seminářích, pod vedením zkušených lektorů, většinou s mnohaletou praxí v MŠ – to je kurz Moderní školka.

„Nápaditě sestavená nabídka témat, využitelná v praxi. Určitě bych doporučila i dalším kolegyním.“

„Všechny semináře vnímám jako přínosné. Co do kvality a profesionality hodnotím na výbornou!“

Hra jako základní forma předškolního vzdělávání

- *Cíle předškolního vzdělávání*
- *Klíčové kompetence a hra dětí*
- *Druhy herních činností*

- *Kognitivní činnosti*
- *Role učitele ve hře*
- *Burza nápadů na hry*

Podstatnou část semináře tvořily praktické ukázky her k rozvoji různých klíčových kompetencí a kognitivních činností. Jednou z her velmi oblíbenou u dětí i oceňovanou účastnicemi seminářů, byla hra Na kuchaře. Tato hra je výborná na trénování paměti, ale také na rozvoj fantazie a slovní zásoby. Pavučina štěstí je vhodná na rozvoj fantazie, komunikačních dovedností i empatie. Kolotoč přátelství je taková malá „seznamka“.

Na kuchaře

Děti sedí v kruhu a první dítě začíná hru slovy: „Já jsem kuchař a dám do hrnce vodu.“ Druhé dítě opakuje přesně úvodní větu, ingredienci kamaráda a přidá vlastní potravinu: „Já jsem kuchař a dám do hrnce vodu a brambory.“ Hra pokračuje dokud poslední dítě nevyjmenuje celý seznam potravin v hrnci. Pokud si je nepamatuje, ostatní mohou napovídat první písmeno. Hra má nejrůznější obměny podle aktuálního tématu. Například: Na malíře, Cestou vlakem jsem z okna viděl...

Pavučina štěstí

V kruhu si děti posílají klubíčko vlny, kdo má klubíčko, kousek vlny drží v ruce a vymýšlí přání pro „někoho“ (například nemocného kamaráda, pro nového kamaráda, pro maminku...). Vysloví přání a pošle dalšímu kamarádovi. Na závěr učitelka každému odstřihne kousek vlny, který dítě drží a navzájem si ho ovážíou na zápěstí. Přání se splní, pokud děti mají „pavučinku“ na ruce 3 dny. Místo přání lze také měnit závěr známé pohádky.

Kolotoč přátelství:

Vytvoříme s dětmi dva soustředné kruhy; vnitřní kruh sedí zády ke středu, vnější kruh čelem ke středu (děti ve dvojici na sebe vidí). Společně říkají a předvádějí říkanku. Upozorníme děti, že se mohou, ale nemusí, v průběhu říkanky dotýkat. Mohou jen ukazovat na část obličeje.

Na úvod se kamarádi ve dvojici představí a pozdraví se. Po ukončení říkanky se děti rozloučí a vnější kruh se posune vpravo o jedno dítě a hra pokračuje, dokud se celý kruh neotočí.

**Já jsem kos, ty jsi kos,
Já mám nos, ty máš nos,
Já mám hladkou, ty máš hladkou**
(pohládíme tvář)

Já mám sladkou, ty máš sladkou
(ukážeme na pusinku).

**My se spolu máme rádi,
protože jsme kamarádi.**

*(spojenými dlaněmi děláme kroužky
ve vzduchu)*

”

„Naučila jsem se krásné nové hry, připomenula dělení her.“

„Jsem ráda za cvičení inspirované jógou a hru Kolotoč přátelství.“

„Pohodový kurz s prostorem pro vzájemné sdílení a inspiraci.“

„Pěkné náměty na nové hry, navíc propojené s kompetencemi.“

„Výborně vedený seminář, s vtipem, porozuměním a profesionalitou, na základě vlastních zkušeností. Odnáším si mnoho praktických tipů!“

“

Jak komunikovat s rodiči I + II

- *Jak lépe porozumět sobě, abychom lépe rozuměli dětem i jejich rodičům?*
- *Jak můžeme rozvinout svou empatii a emoční inteligenci, jakožto základu respektující komunikace mezi dospělým a dítětem?*
- *Jakými způsoby lze zapojit rodinu do dění školy?*
- *Jak můžeme „přimět“ rodinu ke spolupráci?*
- *Rámcový program pro předškolní vzdělávání a problematika spolupráce MŠ s rodinou?*

DESATERO PRO SPOLUPRÁCI S RODIČI

1. Respektujeme úlohu rodičů

Rodiče jsou nejvýznamnějšími činiteli ovlivňujícími vývoj dítěte. Mají právo a zároveň povinnost činit důležitá rozhodnutí týkající se jejich potomka. Bereme tuto jejich nezpochybnitelnou roli v každé situaci v úvahu a podle toho s nimi jednáme. Pěstujeme vzájemný respekt mezi učitelským týmem a rodinami.

Příklad diskutovaný na semináři: používání příboru nutnost/povinnost nebo volba?

„Jestliže doma jí dítě lžící, ve školce nabídneme příbor a motivujeme k vyzkoušení. Odmítá-li dítě příbor (s tím, že doma jí lžičkou), tímto končí odpovědnost pedagoga. Nelze zasahovat do odpovědnosti rodičů za způsob výchovy.“

2. Zachováváme důvěrnost

Rodiny mají právo na ochranu svých osobních informací v průběhu i po ukončení školní docházky svého dítěte. Informace požadované

od rodin omezujeme pouze na takové, které jsou nezbytně nutné k zajištění efektivního vzdělávání dětí. Informace a záznamy o dítěti mají k dispozici pouze jeho rodiče. Když je třeba poskytnout tyto informace i jiným osobám, seznamujeme s tímto faktem rodiče předem a žádáme o jejich souhlas.

3. Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme

Zejména na počátku (školního roku, školní docházky nebo ještě před vstupem dítěte do školy), ale i v průběhu školního roku zjišťujeme, jakou představu o vzdělávání svého dítěte a vzájemné spolupráci se školou rodiče mají. Zároveň otevřeně sdělujeme naše představy a záměry.

Příklad diskutovaný na semináři: nucení do jídla, ranní příchody do MŠ, odpolední spánek a jiné – jasná věc nebo téma, které je třeba

ba probrat s rodiči a nastavit jasná pravidla?!

Věci, které jsou pro pedagogy samozřejmostí, mohou být pro rodiče překvapivé. Například – příchod do MŠ po 9h, je z pohledu rodiče v pořádku. Z pohledu pedagoga a kolektivu dětí může být narušena probíhající činnost. Ani pro přichodící dítě to nemusí být příjemné – nezná zadání, nestihlo začátek, nemělo dostatek prostoru pro „volnou zábavu“ s kamarády. Rodiče očekávají, že pravidla budou nastavena ze strany školky a oni s nimi budou seznámeni, včetně objasnění, proč je to dobré, abychom mohli společně táhnout za jeden provaz.

4. Podporujeme spolupráci s rodiči nabídkou vícero strategií k jejich zapojení

Rodiny jsou odlišné. Co je zajímavé pro jednu, nemusí být přijatelné pro rodinu druhou. Jsme flexibilní a tvořiví, aby si každá rodina mohla vybrat takové formy spolupráce, které

jí budou nejvíce vyhovovat.

Příklady spolupráce z praxe:

- Společný ranní úkol pro rodiče s dětmi
- Exkurze a výlety do prostředí, kde pracují rodiče.

5. Respektujeme, že konkrétní způsob spolupráce si volí rodina sama

Naším úkolem je nabídnout rodinám co nejširší škálu možností ke spolupráci. Rozhodnutí, kterou z forem spolupráce rodina zvolí, už závisí na ní samotné.

6. Usilujeme o zapojení celé rodiny

Ke spolupráci vyzýváme nejenom rodiče dětí, ale přispět mohou i další členové rodiny a její přátelé.

Příklad z praxe: dědeček včelař – „přednáška“ pro děti, ukázka pomůcek; strýc myslivec – povídání o práci, zvířatech a lese v daném ročním období... aj.

7. Plánujeme rodičovská setkání a konzultace v době, která rodině vyhovuje

Dáváme rodičům možnost, vybrat si termín setkání z několika navržených variant, rodiče se mohou zapisovat do harmonogramu konzultací.

8. Zaměřujeme se na silné stránky rodiny a poskytujeme jí pozitivní zpětnou vazbu

Zdůrazňujeme silné stránky rodiny a dosa-

žené úspěchy. Dáváme rodinám najevo, že si ceníme jejich spolupráce a zapojení ve třídě.

9. Spolupracujeme s dalšími partnery školy

Jsme otevření spolupráci s ostatními institucemi a organizacemi, jejichž nabídek využíváme a i naopak, přispíváme jim v rámci svých možností naší prací.

10. Víme, že všechno nejde hned...

Partnerské vztahy a intenzivní spolupráci s rodiči budujeme postupně, průběžným stavěním na malých úspěších. Vyžaduje to čas a úsilí. Víme, že je to náročné, ale nevzdáváme se.

„Odnáším si desatero pro spolupráci s rodinou – inspirující. Nutno probrat s vedením, co je u nás reálné.“

„Budu více přemýšlet nad svými zažitými stereotypy. Uvědomění si, že to, čemu já říkám „zlobivé dítě“, může být dítě, které se hlásí o uspokojení svých základních potřeb.“

„Rozhodla jsem se vyzkoušet projektové dny: rodič + učitel + děti.“

„Rozhodla jsem se vtáhnout rodiče více do dění v MŠ.“

„Překvapilo mě, že nemáme děti nutit správně držet tužku.“

„Zjistila jsem, že se dá dělat hodně aktivit s rodiči – určitě začnu. Proč jsem je doposud nedělala? Zábrany, nevědomost.“

„Uvědomění si sebe sama, svých pocitů a emocí...“

„Jak naučit děti rozpoznat a pojmenovat své emoce a rozvíjet je. Větší vcítění se: co není příjemné nám, není příjemné ani dětem.“

Jak zvládat konfliktní situace ve třídě

- Které faktory ovlivňují úspěšné zvládnání konfliktních situací ve třídě?
- Jak lze konfliktům předcházet?
- Jak zvládat nápadné chování dětí?
- Jak začlenit do kolektivu děti se speciálními vzdělávacími potřebami?

Úspěšné zvládnání konfliktních situací ve třídě ovlivňují zejména tyto 4 faktory:

1. Prostředí MŠ podporující vhodné chování

- a. Logicky členěný prostor umožňující práci velkých, malých skupin i jednotlivců
- b. Vymezené prostory pro zájmové činnosti (např. oddělení ručních a klidových center)
- c. Místo na odpočinek
- d. Místo na osobní věci

Příklad 1: z uplatnění myšlenek Daltonského plánu - krabice s 5 úkoly na týden pro předškoláky – dítě si samo volí, kdy a který úkol splní. Splněné úkoly mají přehlednou vizualizaci na nástěnce (kolíčky, smajlíci apod.)

2. Poznání osobnosti dítěte

- a. Uplatňování individuálního přístupu k dětem s ohledem na jejich temperamentové vlastnosti, speciální vzdělávací potřeby

Příklad 1: Děti s ADHD mají zpravidla málo příležitostí zažít úspěch. Nezřídká se snaží získat naše ocenění, ale přes veškerou snahu se jim to nedaří. Snažme se tedy mimo výsledku ocenit i úmysl. Pokud si dítě např. vypere ušpiněné oblečení a nacáká přitom na zem velké množství vody, můžeme použít formulaci: „Všimla jsem si a líbí se mi, že se chceš starat o čistotu svého oblečení sama. Příště to ještě můžeme společně zkusit udělat tak, aby podlaha u umyvadla zůstala suchá, co říkáš?“

- b. Odhalení motivů chování dítěte, jako východisko k volbě odpovídajících výchovných postupů

Příklad 1: Dítě na sebe upozorňuje agresivním chováním, díky kterému chce získat naši pozornost. V tomto případě je třeba, aby ji dítě nedostávalo v souvislosti s nevhodným chováním, ale právě v situacích, kdy se zachová správně. Snažme se tedy předcházet nevhodnému chování a vytváříme co nejvíce příležitostí ke správnému chování, na které ihned reagujeme pozorností, oceněním.

Příklad 2: U dítěte se projevuje destruktivní chování, trhá obrázky jiných dětí. I zde je potřeba nejdříve zjistit, zda dítě chce získat pozornost nebo dětem závidí, že neumí nakreslit, z jeho pohledu, stejně hezký obrázek, nebo ho baví trhat papír a stačilo by mu poskytnout aktivitu, při které by si mohl procvičovat trhání

3. Osobnost a přístup pedagoga

- Schopnost uspokojit základní potřeby dítěte (biologické, psychické, sociální, vývojové) respektování hierarchie potřeb a empatické vnímání aktuálních individuálních potřeb (viz. Maslowova pyramida potřeb).
- Komunikační dovednosti = osobní komunikace s dítětem založená na respektu k dítěti, nastavení pravidel a logických důsledcích chování jako prostředku k budování pocitu zodpovědnosti, samostatnosti a vlastní kompetence, vhodné využití odměn a trestů

Příklad 1: dítě přinese obrázek. Na obrázku je něco jako kolečko. Místo abychom ho pochválili za „pěkný obrázek“, věnujme mu trochu času a zájmu a rozvíňme s ním debatu o tom, co tam vidíme (kolečko, čára, žlutá a černá barva...) a dejme mu prostor, aby nám o tom samo něco řeklo.

Příklad 2: poházené boty v šatně. Místo povelu: „Uklidte si ty boty“, zkuste upozornit na fakt, že v šatně vidíte nějaké neuložené boty... V případě, že se nedostaví žádná reakce, připomeňte

pravidlo o ukládání svých věcí na určené místo
Příklad 3: při nežádoucím chování místo pokládání otázek typu „Proč jsi to udělal/řekl/vzal...“, které vedou spíše k obhajobě, směřujeme k žádoucímu chování a nápravě. Připomínáme pravidlo, které máme dohodnuto.

4. Spolupráce s rodinou

- Rodičovské schůzky – informace pro všechny rodiče o postupu MŠ při výskytu problémového chování a nastavené spolupráci s odborníky
- Individuální schůzky s rodiči dětí- průběžné předávání pozitivních informací + informací o nápadném chování dítěte.

Tip: ved'te si podrobné poznámky z pozorování. Nejlépe 3 dny po sobě, vhodné i nevhodné chování, jeho četnost, v kterou dobu a kde se obvykle objevuje, co je spouštěčem, případně kdo je zapojen do konfliktu, co se děje před a po nevhodném chování. Toto pozorování může být podkladem pro nastavení společného postupu s rodinou i pro spolupráci s odborníky.

„Uvědomila jsem si, jak je důležité, aby každé dítě zažilo úspěch.“

„Pochopila jsem, jak děti mohou tvořit vlastní pravidla ve třídě.“

„Rozhodla jsme se zavést úkoly pro předškoláky – viz daltonský systém.“

„Chci přestat používat zakázaná slova jako PROČ, CO apod.“

„Využiji způsob řešení konfliktů formou hry a pohádku ze slov před spaním.“

„Nejvíce oceňuji problematiku dětí s ADHD – jak je rozpoznat, jak s nimi pracovat i doporučení pro spolupráci s rodinou a odborníky.“

Jak nevyhořet

- Co nám v životě nejvíc bere energii a stresuje nás?
- Jak využívat, obnovovat a chránit vlastní zdroje, aneb každodenní prevence?
- Test stresu: jak jsme na tom teď?

Účastníky velmi zajímalo, jak reagovat na vzniklou stresovou situaci. Jak se zachovat, aby člověk „napáchal“ co nejméně škody na sobě i na druhých.

První pomoc při stresové situaci:

1. Je-li to možné, opusťte místnost, abyste byli sami – ideálně na čerstvém vzduchu.
2. Zhluboka dýchejte nosem, soustřeďte se na pocity a pohyby těla při dýchání.
3. Osvěžte si obličej studenou vodou.
4. Zaměřte svou pozornost na jednu konkrétní věc. V duchu si ji popisujte. = Od-poutá to Vaši pozornost od stresového podnětu.

Druhá pomoc = prevence před vyhořením nebo dlouhodobým stresem:

1. Nejdůležitější a nezákladnější pro regeneraci duševních a fyzických sil je spánek.
2. Zdravá výživa. Dostatek vitamínu B a C, vápníku, hořčíku, či sibiřského ženšenu

hrají důležitou roli pro udržení psychické i fyzické pohody.

3. **Humor.** Smích uvolňuje tvorbu endorfinů, tlumí bolest a pomáhá měnit stresující myšlenky a pocity na pozitivní.
4. **Cvičení.** Zbaví nás tenze a navíc zvyšuje sebedůvědu.
5. **Relaxace.** Aktivně a vědomě usměřujeme své reakce na stresující podněty. Je to čas pro „detoxikaci“ mozku i těla.

Za nejcennější považovali účastníci malou ochutnávku relaxační techniky, formou **Schultzova autogenního tréninku.**

- Autorem této metody je německý neurolog J.H. Schultz.
- Jejím cílem je rychlá obnova sil a odstranění příznaků napětí a neklidu. Kromě toho zlepšuje koncentraci, výkonnost, snižuje sílu afektů a zvyšuje sebekontrolu a sebezpoznaní.
- Pracuje s uvolněním svalstva (relaxací)

a bezvýhradném soustředění na určitou představu (koncentraci).

- Provádí se v pohodlném oblečení, vleže na zádech, ruce podél těla dlaněmi dolů, nohy mírně od sebe. V tiché místnosti, bez rušivých vlivů, kde je dostatečně teplo, na měkké podložce s možností podložení hlavy.
- Úspěch této metody tkví v opakování. Proto je nutné (alespoň zpočátku) cvičit 3x denně (stačí 5 minut.)

POSTUP:

6 částí nižšího stupně:

- pocity tíhy
- navození pocitu tepla
- sledování dechu
- pravidelný rytmus srdce
- regulace vnitřních orgánů
- zaměření na oblast hlavy

FORMULKY AUTOGENNÍHO TRÉNINKU:

Má dominantní ruka je těžká	6x	Celé tělo je teplé a těžké.	6x
Má druhá ruka je těžká	6x	Můj dech je klidný a pravidelný.	6x
Obě ruce jsou těžké.	6x	(Dýchá mi to. Můj hrudník se zdvíhá a klesá.)	
Má dominantní noha je těžká.	6x	Srdce je zcela klidné.	6x
Má druhá noha je těžká.	6x	Srdce tluče zcela klidně a silně.	
Obě nohy i ruce jsou těžké.	6x	Břicho je teplé.	6x
Celé tělo je těžké	6x	Představa malého sluníčka v dutině břišní.	
Cítím teplo v dominantní ruce.	6x	Čelo je příjemně chladné.	6x
Cítím teplo v druhé ruce.	6x	Jemný vánek proudí okolo vašeho čela.	
Obě ruce jsou teplé a těžké.	6x	Lehký studený dech na čele.	
Cítím teplo v dominantní noze.	6x	Hlava zůstává lehká a jasná.	6x
Cítím teplo v druhé noze.	6x	Individuální formulka.	6x
Cítím teplo a tíhu v obou nohách.	6x		

„Uvědomění příčin stresu.
Nenechat to zajít až tak daleko
a nebrat to na lehkou váhu!“

„Ujasnila jsem si, jak se
dobře zakotvit v životě, jak
vytvářet partnerské vztahy
a respektovat druhé.“

„Byly to pro mě vzácné chvíle
zastavení a zamyšlení nad
sebou a svým já. Děkuji.“

„Nejsem „vyždímaná jako
citrón“ a cítím se příjemně
přesto, že je pátek odpoledne
a mám po pracovní době.“

„Uvědomila jsem si, že zdraví
je na prvním místě.“

„Jeden z mých nejlepších seminářů.
Relaxace byla úžasná!“

MODERNÍ MANAGEMENT

37 ředitelů a zástupců ředitelů z 18 různých základních a mateřských škol. 6 lektorů záměrně vybraných převážně z mimoškolního prostředí, aby školskému managementu nabídlo zkušenosti a inspiraci i z jiných oborů.

„Do projektu byla začleněna témata, se kterými se ředitel každodenně potýká. Vzhledem k časovému omezení nebylo možné některá více rozvinout do hloubky, nicméně obsah každého semináře byl přehledný, pojal problém rámcově. Oceňuji bezpečné prostředí a vstřícný, trpělivý přístup lektorů. Osobně mi vyhovoval interaktivní způsob vedení seminářů. Osobní zkušenost je nepřenositelná. Děkuji organizátorům za operativní doplňování a přizpůsobování seminářů a možnost konzultací.“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVYOP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Komunikace s využitím informačních technologií

- *Jak komunikovat pomocí online nástrojů a nepoužívat email?*
- *Jak si organizovat čas pomocí online kalendářů?*
- *Jak využívat ekosystém online aplikací pro sdílení dokumentů a tvorbu interaktivních formulářů.*

Kdy se může hodit práce s online dokumenty v rámci ekosystému Office 365?

- *Když chci efektivně využívat tzv. kolektivní inteligenci - fenomén Internetu (a jeho nástroje) je tu, jen ho využívat!*
- *Když cítím, že má práce potřebuje inovaci - rapidně se rozvíjející služby Internetu a kolegové pracují s Office365.*
- *Když potřebuji plynulě sdílení informací - rozvíjí tradiční kancelářský sw pro cíle efektivní spolupráce.*
- *Když potřebuji mobilitu pracovníků - přístup k datům odkudkoliv; pracovníci mohou pracovat na stejné práci z různých počítačů a zařízení.*
- *Když potřebuji kontrolu přístupu k informacím - každá položka obsahu může být dle potřeby soukromá nebo veřejná.*
- *Když chci mít možnost snadné aktualizace dat - např. studijní materiál mohou studenti již vidět, ale tvůrce jej může jednoduše aktualizovat, tj. bez ukládání souboru, přepisování, následného „věšení“ na Internet - pracujeme online.*
- *Když cítím, že množství emailů doprovázejících spolupráci při tvorbě dokumentů je neúnosné - zvýšení produktivity.*
- *Když chci efektivně vytvářet a následně sdílet např. zápis z jednání - všichni účastníci mohou zápis editovat, aniž by se ztratil přehled o tom, ke komu aktualizace patří, aniž by kolovaly emaily a v nich několik různých verzí.*
- *Když chci efektivně zveřejnit anketu nebo dotazníkový formulář, získat rychle data a vyhodnotit je - formulář je tu.*
- *Když se potřebuji vrátit k předchozí verzi -*

ukládá všechny předchozí verze dokumentu - automaticky.

„Cenné informace, skvělý a zábavný výklad. Více takových seminářů!“

„Možností gmailu k využití komunikace s rodiči a zaměstnanci. Úžasná zkušenost s vytvářením google dotazníku.“

„Super lektor. Nabité informacemi. Chtělo by to ještě více času.“

„Moc, moc, moc informací a moc, moc, moc zajímavých :-!“

„Nastavení akce v kalendáři, pozvání účastníků, sdílení kalendářů, hlasování pomocí „doodle“...vše super přínosné.“

Co je Doodle a k čemu je dobrý?

Doodle je online nástroj, který je určený pro plánování schůzek. Jedná se o program, který slouží k plánování událostí s následnou správou toho, kdo se zúčastní a kdo ne. Dotazované osoby se v Doodle vyjádří, kdy mají čas. Máte tak skvělý přehled o tom, kdy je nejvhodnější danou akci uspořádat.

Pracovat s ním můžete i bez registrace. Registrací získáte několik šikovných funkcí navíc, které jsou propojeny např. s vaším Google kalendářem nebo Google emailem.

Jako první je nutné vstoupit na stránku www.doodle.com a klikněte na tlačítko Naplánovat událost.

Celé plánování se skládá ze čtyř kroků, které je nutné postupně realizovat:

1. V prvním kroku je nutné vyplnit několik základních informací o plánované události a také kontaktní informace osoby, která událost plánuje.

2. V dalším kroku vybereme vhodné dny, kdy by bylo možné akci uspořádat. Výběr záleží na vás - pamatujte však, že z těchto dnů budou pozváni hosté vybírat. Zkusíte tedy už předem přemýšlet, jaký den je vhodný pro akci kterou budete pořádat.

3. Třetí krok je založen na stanovení času plánované události a také volba typu hlasování. Je připraveno několik variant v závislosti na situaci. Nejčastěji je použito Ano / Ne / Pokud-nutno ve smyslu dostavení se na příslušný termín.

4. Posledním krokem je dokončení a generování odkazu na hlasování o termínu. Zkopírujte odkaz a pošlete jej účastníkům. Případně si pro pozdější editaci zkopírujte též odkaz pro editaci události. Výsledky hlasování Vám budou chodit na email a také se ukládat pod kódem vygenerovaného odkazu. Velkou výhodou je v tomto směru registrace, kdy můžete pod svým účtem sledovat historie jednotlivých hlasování nebo je také dodatečně upravovat.

Doodle

Vzájemně odsouhlasit termín
Do níže uvedeného pole napište své jméno a označte termíny, kdy jste k dispozici.

Měsíční schůzka

Jan založil(a) hlasování | 1 | 0 | před méně než minutou

Kdy máte čas na naši měsíční schůzku?

Tabulkové zobrazení

Zde je příklad hlasování o termínu.
Zjistěte více ...

březen 2015		
Čt 5	Pá 6	Po 9
12:00 – 14:00	9:15 – 11:15	14:45 – 16:45
12:00 – 14:00	9:15 – 11:15	14:45 – 16:45

1 účastník

Ms. Busy

Vaše jméno

0 1 0

Po 9.3.15 9:15 – 11:15

Nemohu to potvrdit Uložit

Doodle

★ Vlastnosti Stanovení ceny Vytvořit účet Přihlásit se

Naplánovat událost

1. Obecně 2. Návrhy termínů 3. **Nastavení** 4. Pozvat

Základní hlasování

Chcete-li vytvořit základní hlasování, přeskočte tento krok; jinak si vyberte z níže uvedených nastavení.

Přeskočit Další

Nastavení (volitelné)

Ano/Ne/Pokud-nutno, Skryté hlasování, Omezení a Další pole

- Hlasování Ano/Ne/Pokud-nutno**
Doplnková odpověď "Pokud je to nutné" pro zaneprázdněné účastníky.
- Skrýté hlasování**
Důvěrné hlasování; odpovědi uvidíte jen vy.
- Každý účastník může vybrat jedinou možnost**
Ve výchozím nastavení lze vybrat všechny možnosti. Toto nastavení omezuje účastníky na výběr jediné možnosti.
- Omezení počtu účastníků jednoho termínu**
Hlasování jako registrační formulář; jankmie je dosaženo daného počtu kladných hlasů, nelze už příslušnou možnost vybrat.

Přeskočit Další

Koučink a mentoring ve školní praxi

- Co je a není koučování, na jakých principech stojí.
- Nástroje využívané při koučování, využitelné ve školství.
- Styly vedení využívající koučování.
- Situace vhodné pro koučování, či pro využití některých koučovacích nástrojů.

Model GROW (v překladu růst)

Užitečná technika, často využívání v koučování, kterou si účastníci na vlastní kůži vyzkoušeli. Díky této metodě mohou vést smysluplný koučovací rozhovor se svými podřízenými, který jim pomůže k tomu, aby učitelé naplňovali svou roli co nejlépe. V jednotlivých fázích rozhovoru se kouč snaží pokládat cílené otázky:

Koučování uvolňuje potenciál člověka a umožňuje mu tak maximalizovat jeho výkon. Koučování samo o sobě ničemu neučí, spíše pomáhá učit se.

M.Ondráček

• G – goal – cíl

V této fázi dochází ke specifikaci cíle. Ten by měl být co nejkonkrétněji stanoven, aby se následně dalo vyhodnotit, jestli a do jaké míry byl cíl naplněn. Příklady otázek:

- * Čeho konkrétně potřebujeme dosáhnout?
- * Co ti dosažení tohoto cíle přinese?
- * Jaký přínos to bude mít pro...?
- * Jak poznáš, že je cíl naplněn?
- * Do kdy to musí být hotovo?

• R – reality – současný stav

Jde o to, abychom si popsalí současnou realitu. Kde se vzhledem k danému cíli koučovaný nachází, jaké jsou jeho silné stránky, co už vyzkoušel k naplnění tohoto cíle a s jakým výsledkem. Příklady otázek:

- * Jak jsi na tom nyní vzhledem ke stanovenému cíli?
- * Představ si, že až toho dosáhneš, tak to bude desítka. Zkus vyjádřit, kde se na

škále 0-10 nacházíš nyní?

- * Které tvoje silné stránky se budou hodit při cestě k dosažení tak ambiciózního cíle?
- * Co už jsi zkoušel v této záležitosti udělat a jak to fungovalo?

• O – options – možnosti

Cílem této fáze je najít pokud možno co nejvíce možností (cest) k dosažení cíle. Je důležité vést koučovaného k tomu, aby se odpoutal od zavedených stereotypů. Snažíme se předem neselektovat cesty a možná řešení, která nám nejsou sympatická, nemáme k němu kompetence atd. Čím více variant, tím je pravděpodobnější, že se dostanete i k méně obvyklým způsobům. Příklady otázek:

- * Jaké máš možnosti?
- * Co tě napadá, že by se dalo dělat, aby byl cíl dosažen v daném termínu?

- * Co dalšího tě napadá?
- * Kde a u koho lze hledat inspiraci, zdroje, povzbuzení...?
- * Co ještě?

• **W – will do – co skutečně bude následovat**

Cílem této fáze je vybrat z možností takové, které co nejefektivnějším způsobem pomohou k naplnění definovaného cíle. Vyplácí se hledat kreativní řešení, které bude schůdné a atraktivní pro koučovaného, aby je vyzkoušel a nebude to jen „první

akceptovatelné“. Dále je důležité stanovit následné, konkrétní kroky, které koučovaný zrealizuje. Příklady otázek:

- * Které z navržených možností jsou podle tebe nejlepší a dovedou tě k naplnění cíle?
- * Čím začneme?
- * Co konkrétně uděláš nyní – v následujících hodinách, dnech?
- * Jak poznáš(me), že to zabralo? Kdy a kde se to projeví?
- * Kdy to vyhodnotíme?

„2,5 na škále 0-10. Něco mezi „zcela nepolíbena“ a „mám představu“.

Tak se vyjádřili ke koučování účastníci před seminářem.“

„Zjistila jsem, že některé prvky koučinku již intuitivně používám. Teď už vím, že se tomu říká koučování :-)“

„Zajímavé bylo otestovat si, jaký styl vedení je mi nejbližší.“

„Nejvíce jsme ocenili ukázkou rozhovoru pomocí metody GROW.“

„6,2 - tedy něco mezi „mám představu“ a „vím co to je a jak bych to mohla využít“. Takové bylo vnímání znalostí o koučování po semináři.“

Vedení týmu a podpora týmové spolupráce

Ing. Hana Hlaváčková/Mgr. Andrea Šlachtová

- *Sebeřízení aneb jak najít a zavést strategie k efektivnějšímu stylu práce*
- *Zpětná vazba – užitečný manažerský nástroj pro každodenní použití*
- *Porady - přežitek, nebo efektivní způsob jak v krátkem čase zasáhnout více lidí?*

Téma porad bylo obvykle velmi „živé“. Před kurzem, jsme ve spolupráci s přihlášenými řediteli škol, provedli mini průzkum mezi jejich zaměstnanci, na téma porady. Jejich užitečnost, aktivita účastníků a „zábava“. Odpovědi, jak udělat porady užitečnější, zapojit všechny zúčastněné a pokud možno nenudit, jsme společně hledali také pomocí metody 6 klobouků, jejímž autorem je Edward de Bono. Jde o metodu využitelnou mimo jiné právě i na poradách, ke generování a selekci nápadů, nebo hledání řešení.

Tipy, jak udělat poradou užitečnější, aktivnější a zábavnější:

Obsah:

- *sdělit předem (program porady) – včetně požadované přípravy!*
- *dát možnost zasílat náměty na poradou do určitého data, nebo zřídit „schránku důvěry“ – pro ty nesmělé*

• *vybrat méně témat – dát přednost těm, kde je třeba reakce, diskuse, ověření pochopení... a záležitosti informativního charakteru pouze přidat do zápisu nebo umístit na vývěsku/společný disk, nástěnku, aj.*

Forma:

- *používat vizualizaci – flipchart, data-projektor – stejně jako s žáky – příjem informace více smysly = větší šance na pochopení a zapamatování + u flipu možnost aktivního zapojení účastníků – sami něco zapíší, nebo využijte lepicí lístečky*
- *zahájení – naladte je podle potřeby a zvolte adekvátně tématu: hru (chcete-li je rozhýbat, rozmluvit, otevřít jim mysl, aby byli kreativnější), motto, citát, video*
- *stanovte si jasná pravidla – kdo mluví a časový limit pro příspěvky (tip – kolující přespávací hodiny)*
- *zapojte je – zvažte, zda nemůžete některá témata/informace delegovat na někoho*

jiného. Tato „milá povinnost“ by mohla být kolující. Jednak bude někdo jiný kromě vás o věci dobře informován, jednak si uvědomí, že to stojí čas a úsilí pro ně ty věci „předžvýkat“ a pravděpodobně bude mít větší respekt do budoucna k těm, co vystupují – bude vědět, jaké to je :-)

- *zápis – střídajte se v dělání zápisu = kdo dělá zápis, musí velmi pečlivě vnímat a pak přemýšlet, jak to má zapsat pro ostatní (doplnit to můžete vždycky :-)*

Prostředí a obcerstvení:

- *Zkuste občas změnu místa (zvažte, jak můžete snížit bariéry mezi vámi i účastníky navzájem – za mohutnými stoly se dobře „schovává“ a jste si relativně daleko; chcete-li je přimět k aktivitě – zkuste variantu kruh nebo „U“ bez stolů – jen se židlemi) nebo zajistit obcerstvení... ale pozor, může být návykové :-)*

ZÁVĚREM NĚKOLIK OBECNĚ PLATNÝCH DOPORUČENÍ PRO PORADY:

DESTRUKTIVNÍ PRVKY	KONSTRUKTIVNÍ PRVKY
Porady jsou pravidelně nezávislé na důležitosti a důvodech.	Rozeslání přesných podkladů před poradou.
Přítomnost lidí, kterých se netýkají probírané témata.	Pořádání porady jen v případě, že je to užitečné.
Není pořízen zápis. Pozdě přichází nebo nepřítomní se nedozví o závěrech. Proto budou příště opět nepřipraveni...	Pozvání jen prospěšných a nutných (pro řešení obsahu) lidí.
Monolog jedné osoby.	Určení zapisovatele, který pořídí přesný zápis.
Vágní udání časových údajů.	Precizní udávání časových údajů.
Příliš mnoho témat, takže se nic pořádně neudělá.	Určení priorit.
Chybí shrnutí nebo nejsou udány konkrétní úkoly.	Přesné vymezení úkolů spolu s lhůtami na jejich splnění.
Nedostatečné pravomoci účastníků.	Sumarizace odpovědné osoby za řešení každého bodu.

„Díky za návody i doporučení, názorné ukázky i vtažení ‚do hry‘.“

„Zjistila jsem, že mnoho věcí dělám správně. Získala jsem několik tipů, jak to dělat ještě lépe, navíc zábavnou formou, která není ‚přednášková‘.“

„Mnoho neotřelých metod, velká inspirace, hravá forma, která mě bavila.“

„Propojení praktických dovedností a teoretických poznatků, smysluplnost a propojení všech aktivit. Poradám bych se potřebovala ještě více věnovat...“

„Na manažerském cyklu jsem si uvědomila, že vzhledem k nedostatku času opomím fázi ‚komunikace‘ a viděla jsem, co to může způsobit.“

„Zaujala mě metoda 6 klobouků – jak zcela jinak na poradě; rozpitvání jednotlivých kroků zpětné vazby a zasáhla mě odpovědnost ‚vysílače‘ za výsledek komunikace: -)“

Přesvědčivé vyjednávání

- *Jak komunikovat s médii a jak je oslovit?*
- *Co by měl splňovat kvalitní PR článek?*
- *Jak se nenechat „nachytat“ od novinářů?*
- *Kde hledat sponzory a jak s nimi jednat?*

Jednání je procesem mnoha strategií a taktik. Způsob, jak jednáte je často důležitější, než to, o čem jednáte nebo chcete vyjednávat. Dobrý vyjednávač nemá to štěstí, že má dobrosrdečné oponenty. On se naučil vyjednávat a umí si vyjednat to, co potřebuje.

Při jednáních se můžeme potkat se třemi druhy vyjednávačů. Rozdělení jsou v mnoha literaturách různá, nejčastěji uváděná a nejlépe zapamatovatelná jsou dělení na **tři základní typy vyjednávačů:**

- **Tvrďý vyjednávač** - *chtějí si to „své“ prosadit za každou cenu. Protistrana se po skončení rozhovoru často cítí podvedená, oklamána.*
- **Měkký vyjednávač** – *dělají spousty ústupků. Po jednání mají nedobry pocit. Připadají si zneužití, z jednání frustrovaní.*
- **Konzultativní vyjednávač** – *snaží se o uzavření dohody, kdy jsou uspokojovány potřeby obou stran. Konzultativní vyjednávač je ideálním partnerem v komunikaci.*

ATRIBUTY PRO ÚSPĚŠNÁ JEDNÁNÍ:

- **Připravenost**
- **Dobrá nálada, v zaměstnání neřešíme osobní problémy**
- **Zájem o komunikaci, naslouchání, reakce**
- **Trpělivost (nedokončujeme věty ostatních)**
- **Myslíme dříve, než mluvíme**
- **Nemluvíme, když mluví druzí**
- **Umíme poděkovat (budujeme dobré vztahy do budoucna)**
- **Napomáháme šířit pozitivní PR**

Ještě je třeba zmínit problematické jedince, na které při vyjednáváních můžeme narazit. Pro přesnější charakteristiku je uveden i popis. Sami můžete zvážít, se kterým z níže uvedených přijdete nejčastěji do styku.:

DRUHY PROBLÉMOVÝCH JEDINCŮ:

- **Otáleč** – vyčkává, je nerozhodný x prokrastinace (odkládání úkolů)
- **Vztekloun** – nevíte, kdy a co jej dovede vytočit (zejména při prvním jednání)
- **Zkostnatělec** – má zažitě postupy, nerad je mění
- **Namyšlenec** – chce vás poučovat, žádá přijetí své teze, rád znevažuje nabídku
- **Mluvka** - vykládá spousty zbytečných slov
- **Nepřítel** – latentní (skrytý) x manifestní (obě strany znají problém)
- **Extrémní extrovert** – příliš komunikativní, až vlezlý, většinou hlučný, často potřebuje publikum

”

„Kde a jak se prezentovat. Například posílat zprávy o školních akcích do rádia, by nás nenapadlo.“

„Ocenila jsem nácvik rozhovoru s novinářem před kamerou. Na takový stres není člověk nikdy dostatečně připraven.“

„Tipy na oslovení a jednání s potenciálními sponzory se určitě budou hodit.“

„Na co si dát pozor při poskytování informací tisku: nereagovat na to, co nemá ověřeno. Získat čas! Viděla jsem, jaké mohou být důsledky :-“

„Tipy pro psaní tiskové zprávy a jednání s médii.“

„Odnáším si jiný, odborný pohled na komunikaci a propagaci školy -vykouknutí z provozní slepoty.“

“

4

JAK SPRÁVNĚ VYSLOVOVAT ČESKY I ANGLICKY

36 účastníků z 19 mateřských škol z nejrůznějších koutů kraje. Cestu k nám našli také pedagogové z Třince, Kopřivnice nebo Horního Benešova.

Kurz Jak správně vyslovovat česky i anglicky vznikl jako reakce na zvyšující se počet dětí s logopedickými problémy a potřebou pedagogů se orientovat v nejčastějších vadách a pracovat s nimi tak, aby nezasahovali do práce logopedů, ale věnovali se spíše prevenci v podobě her, které rozvíjejí jemnou motoriku, správné dýchání, sluch a mluvidla, tolik potřebné pro zdravý vývoj řeči.

Druhým fenoménem naší doby je poptávka po učení angličtiny od předškolního věku. Metoda Jolly Phonics se systematickou, zábavnou a hravou metodou zaměřuje na správnou výslovnost 42 zvuků anglického jazyka. Učí děti vědomě vnímat zvuky a hlásky a správně používat mluvidla, což je vhodné pro každého předškoláka. Její přidanou hodnotou je, že zapojuje všechny smysly. Posléze tato metoda pomůže dětem se rychleji a lépe naučit číst a psát v anglickém jazyce.

„Jedním slovem super. Lektorka, metoda, materiály – prostě všechno.“

- *Principy metody Jolly Phonics – v České republice se anglický jazyk vyučuje globálním přístupem ke slovu, kdežto Jolly Phonics se zaměřuje na správnou výslovnost hlásek a jejich postupné složení do slov.*
- *Výuka 42 zvuků – angličtina má 26 písmen, ale vytvoří více než 42 zvuků – soustředění se na správné postavení jazyka a naučení se pohybu, který každý zvuk provází.*
- *Praktická cvičení – aktivity zaměřené na prohloubení učiva.*

METODA JOLLY PHONICS

Jolly Phonics se systematickou, zábavnou a hravou metodou zaměřuje na správnou výslovnost 42 zvuků anglického jazyka. Učí děti vědomě vnímat zvuky a hlásky a správně používat mluvidla, což je vhodné pro každého předškoláka. Její přidanou hodnotou je, že zapojuje všechny smysly. Posléze tato metoda pomůže dětem se rychleji a lépe naučit číst a psát v anglickém jazyce.

- Tato metoda byla vytvořena učitelkou mateřské školy Sue Lloyd, v 70. letech minulého století.
- V roce 1992 Sue Lloyd ve spolupráci se Sarou Werham publikovala první systematický materiál The Phonics Handbook vydaný nakladatelstvím Jolly Learning Ltd.
- Metoda se využívá ve více než 160 zemích světa.

- Ač byla vytvořena pro anglické rodilé mluvčí a pro děti ve věku od 3 do 6 let na podporu výuky čtení a psaní, lze tuto metodu používat a aplikovat v našich podmínkách pro výuku anglického jazyka pro děti od 3 do 100 let :-)) a tímto se ve svém studiu druhého jazyka nesmírně obohatit.
- Zvuky se neučí dle abecedy, ale ve svém vlastním specifickém pořádku. Tímto jsou děti již po několika hodinách výuky schopny vytvářet slova.
- Zvuky jsou rozděleny do sedmi skupin:

1. *s, a, t, i, p, n*
2. *c, k, e, h, r, m, d*
3. *g, o, u, l, f, b*
4. *ai, j, oa, ie, ee, or*
5. *z, w, ng, v, oo, oo*
6. *y, x, ch, sh, th, th*
7. *qu, ou, oi, ue, er, ar*

- U dětí předškolního a mladšího školního věku se učí každou hodinu jen jeden zvuk.
- Každý zvuk má svůj příběh, který vyprávíme použitím knihy či obrázku k danému zvuku.
- Děti seznámíme s tvarem (písmenem) použitím kartičky (flash card), který se ke zvuku váže. NEUČÍME děti pojmenovávat písmena, ale jen zvuky - např. písmeno S se pojmenovává „es“, ale zvuk zní“s“.
- Přidáme pohyb, který zvuk provází. V případě zvuku „s“ se snažíme rukou napodobit hada, který se plazí – viz obrázek.

- Zaměříme se na správné postavení mluvidel. Je velmi důležité, aby učitel sám byl zběhlý ve správné výslovnosti či využil audio nahrávky zvuků na:

1. jollylearnig.co.uk – **Jolly Phonics – Hear the letter sound – British English, které jsou obohaceny o popis pohybu zvuku**

2. youtube.com - **jolly phonics sounds British English, kde máme naopak možnost krásně vidět postavení mluvidel rodilého mluvčího.**

- Každý zvuk podpoříme písní z materiálu Jolly Songs (opět je lze najít na youtube). Písničky jsou uměle vytvořené na známé

melodie anglických dětských písní. Tímto se můžeme věnovat upevňování správné výslovnosti zvuku, jeho pohybu a dalšímu budování a rozšiřování slovní zásoby anglického jazyka.

- Taktéž se můžeme věnovat práci s pracovním listem, který se opět vztahuje k danému zvuku. Materiál lze nakopírovat ze stěžejní pomůcky The Phonics Handbook.
- Můžeme si s dětmi vytvořit jejich vlastní Sound Book. Popis k této aktivitě lze najít v The Phonics Handbook či využít vlastní kreativity.
- V další vyučovací hodině nejdříve samo-

zřejmě zopakujeme zvuk - zvuky s pohybem, které již umíme, plus si zopakujeme písničku - písničky.

- Pokud chceme, můžeme začít učit děti číst tím, že budeme spojovat zvuky do slov. Toto však není nutné u dětí předškolního věku dělat. Hlavní práce spadá na správné postavení mluvidel a správné výslovnosti zvuku.

„Vše super! Kreativní nápady jak pracovat s dětmi touto metodou.“

„Oceňuji zejména aktivity, které jsme si sami mohli vyzkoušet. Nový, zajímavý způsob jak přiblížit angličtinu dětem.“

„Bylo to zábavné, přínosné, praktické. Prostě super. Perfektní pomůcky.“

„Pochopila jsem základy metody, jsem ráda za praktické tipy pro práci s dětmi. Oceňuji vysokou odbornost lektorky.“

„Osobní zkušenost s prací se zvuky je nenahraditelná – lepší než z CD.“

„Odnáším si nejen zkušenost jak rozvíjet v angličtině děti, ale také sebe sama. Luxusně vedené hodiny – děkuji moc!“

Logopedické hry pro učitelky běžných tříd

- podmínky správného vývoje řeči
- vztah řeči a myšlení, sluchu, zraku a jemné motoriky
- narušená komunikační schopnost aneb s jakými vadami řeči se běžně setkáváme
- tipy cvičení pro gymnastiku mluvidel
- tipy her na rozvoj sluchu, zraku a správného dýchání

Jedna z informací, která pedagogy zaujala, je vývoj řeči od narození do 6-ti let. Jinými slovy, co by přibližně mělo dítě zvládat ve kterém věku a kdy už je na zvážení rada odborníka, zda se nejedná o nějakou řečovou vadu.

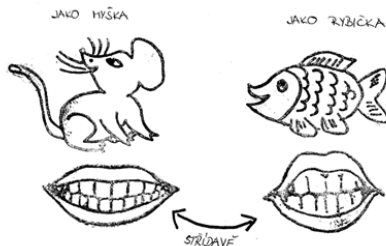
- **Do 1 roku** - Dítě rozumí jednoduchým pokynům a začíná opakovat jednoduchá slova, která slyší. Hlásky, které začíná zvládat: M B P; A E I O U; D T N J
- **Do 2,5 let** – Dítě tvoří jednoduché věty, od 2 let se ptá „co to je“, rozlišuje svou slovní zásobu. Hlásky, které začíná zvládat: K G H CH; V F; OU AU
- **Do 3,5 let** – Dítě mluví ve větách, začíná si osvojovat gramatickou stavbu vět, ptá se „proč“, rozšiřuje dále slovní zásobu. Začíná se tvořit verbální (slovní) paměť. Zvládá: N D T L (i artikulačně); Bě Pě Mě Vě
- **Do 4,5 let** – Dokončuje se gramatická stavba vět, dítě již chápe děj a umí ho vyprávět. Mělo by zvládat: Ň Ď ť. Vyvíjí se: Č Š Ž
- **Do 6,5 let** – Dítě chápe složité děje, má již velkou slovní zásobu, gramaticky zvládá jednoduchá souvětí. Mělo by zvládat: C S Z R Ě; kombinace Č Š Ž a C S Z

TYPY NA GYMNASTIKU MLUVIDEL:

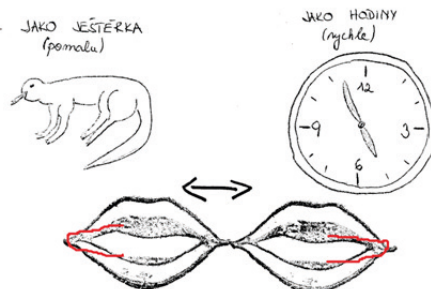
Rybička a myšička

skousnout zuby, střídavě se usmívat a špulit rty – zuby musí být stále vidět – pohyb je plynulý

Ještěrka

otevřeme ústa – špičkou jazyka se dotýkáme střídavě levého a pravého koutku – jazyk je zatažen v ústech – pohyb je pomalý a přesný

Žabka

nafouknout tváře – přendávat vzduch z levé tváře do pravé a zpět

Zmrzlina

ústa jsou otevřená – jsou vidět zuby – vyplázneme jazyk co nejvíce dopředu – jazyk je rovný – na konci tvoříme špičku – jazyk zatáhneme do pusy – nezvedáme. Několikrát opakujeme pohyb vpřed a vzad.

Hodiny

pohyb jako u „ještěrky“, ale tento pohyb je rychlý – jazyk se pohybuje co nejrychleji vlevo a vpravo

Kočka 1

otevřeme ústa – jsou vidět zuby – jazykem pomalu olizujeme horní ret od jednoho koutku ke druhému – co nejpomaleji – ústa jsou celou dobu otevřená. Stejným způsobem pak olizujeme spodní ret.

Kočka 2

Olizujeme rty dokola – nejdříve z jedné strany pak z druhé – pohyb je pomalý – ústa otevřená.

Lechtání

Olizujeme horní ret uprostřed směrem dopředu a dozadu

„Super ukázky a navíc nabídka pomůček a ukázka činností s nimi!“

„Výborný zásobník her na logopedickou prevenci.“

„Nové náměty na rozvoj sluchového a zrakového vnímání, ucelené materiály, příjemný přístup lektorky.“

„Oceňuji video s ukázkami“

Tipy na další logopedické hrátky:
Video na stránkách www.hello.cz

Sborník vznikl v rámci projektu Moderní škola CZ.1.07/1.3.44/02.0017

Manažer projektu: Ing. Lenka Nekorancová

Koordinátor projektu: Ing. Hana Hlaváčková

Autorsky zpracovali: Ing. Hana Hlaváčková a lektori seminářů

Layout a grafická úprava: Drusala, s.r.o.

Realizátor projektu:

Vzdělávací centrum Hello s.r.o.

Novinářská 1254/7

709 00 Ostrava-Mariánské Hory

<http://www.hello.cz>

Pedagogičtí pracovníci jsou v posledních letech vystavováni většímu tlaku a v profesní praxi se dostávají do situací, na které je škola nepřipravila. Projekt Moderní škola proto přináší řešení v podobě vzdělávacích aktivit zacílených na oblasti, které školy vnímají jako palčivé či problémové. Nabízí vzdělávání v malých skupinách, obvykle do 12 osob tak, aby semináře byly interaktivní a nabízely každému účastníkovi dostatečný prostor k vyjádření a řešení konkrétních situací z vlastní praxe. Důležitou součástí vzdělávání je i podpora účastníků při zavádění a aplikaci nových poznatků do praxe. Konkrétní podobu si účastníci mohli zvolit (např. individuální konzultace, „on the job training“ nebo koučink).

Cílem projektu je podpora moderní školy, představované moderním pedagogem a moderním vedením, jejichž schopnosti a dovednosti budou odrážet nejen aktuální, ale i budoucí trendy ve výuce a řízení.

Zvolená témata by měla přispět zejména ke:

- *snadnějšímu zvládnutí zátěžových situací pedagogy*
- *posílení přirozené autority učitele, většímu vzájemnému respektu mezi učiteli a žáky*
- *větší důvěře rodičů v pedagoga a užší spolupráci se školou*
- *zvýšení jazykových kompetencí a získání mezinárodně platného certifikátu (u jazykových kurzů)*
- *uvědomnění si, jak chránit a obnovovat vlastní zdroje energie a předejít tak případnému syndromu vyhoření*

PROJEKT MODERNÍ ŠKOLA V ČÍSLECH:

Jazykové kurzy navštěvovalo celkem **115 pedagogů**. Z toho se **59** připravovalo na získání mezinárodního jazykového certifikátu z anglického jazyka Cambridge English na úrovni KET, PET, FCE nebo CAE. **37** z nich zkoušku absolvovalo. **59** pedagogů pilovalo svou angličtinu v konverzačních kurzech s rodilým mluvčím.

Odborné kurzy zaměřené na pedagogy a vedoucí pracovníky mateřských a základních škol absolvovalo celkem **249 pedagogů** Moravskoslezského kraje.

